

Protokoll fra møte i Arbeidsutvalg for marin verneplan i Nord-Norge

18. november 2022

Tilstede:

Stemmeberettiga: Mia Husdal (Statsforvalteren i Nordland), Johan Arne Hansen (lokal samisk representant), Inge Arne Eriksen (Bivdu), Marit Bærøe (Sjømat Norge), Steinar Norheim Storelv (KS), Norith Eckbo (SABIMA), Mira Bolsøy Aasjord (Nordland fylkes fiskarlag), Ann-Magnhild Solås (Fiskeridirektoratet, avd. Nord).

Observatører: Line Kalak (Bivdu), Kine Marie Karlsen (Sjømat Norge), Jan Henrik Sandberg (Norges fiskarlag), Eli Kristine Lund (Norges fiskarlag, avd Nord) + 5 studenter, Silje Svendsen (Fiskeridirektoratet, avd. Nordland), Runa Gudmundsdottir Jonassen (Fiskeridirektoratet, avd. Nordland), Inge Berg (Statsforvalteren i Troms og Finnmark), Heidi Marie Gabler (Statsforvalteren i Troms og Finnmark), Åsmund Andersen (Statsforvalteren i Nordland).

Fraværende: Tore Hansen (Kystfiskarlaget), Tom Hansen (Fiskeridirektoratet, avd. Nord)

Møteleder: Mia Husdal

Presentasjon av tilleggsutredning: Inge Berg

Referent: Åsmund Andersen

Innledning:

Mia Husdal ønsket velkommen til møte i Arbeidsutvalget (AU) for marin verneplan for Nord-Norge. Etter en presentasjonsrunde oppsummerte Husdal at Statsforvalteren på forrige møtet den 19.05.22 hadde presentert et forslag til høringsdokument for verneplanen i Andfjord. Høringsdokumentet omfattet to alternative vernegrenseforslag. I møtet spilte Sjømat Norge inn enda et alternativt grenseforslag utarbeidet etter signaler fra kommunene, der alle kystnære arealer var grenset ut av verneplanen. AU mente beslutningsgrunnlaget for å avgjøre om forslaget også skulle sendes på høring var for tynt. AU bad derfor Statsforvalteren om å belyse virkningene av det innkomne grenseforslaget før en avgjørelse ble tatt. Dette er nå utarbeidet.

Tilleggsutredning:

Inge Berg presenterte Statsforvaltningens vurderinger av det innkomne forslaget. I hovedtrekk vil grensealternativet gjøre det noe enklere å etablere utfyllinger og utbygginger i strandsonen langs Andøyas østside, inkludert landbasert akvakultur. Men verneområdet vil miste sin funksjon som transekt fra grunne områder til dype partier, samt få en tydelig reduksjon av spesielle naturtyper. I tillegg vil forslaget gi negative virkninger for fiskeri og evt. samisk næringsgrunnlag da flere gyte og oppvekstområder, samt fiskefelt, ikke får beskyttelsen som vernet gir.

Kommentarer til tilleggsutredningen:

Sjømat Norge:

Marit Bærøe kommenterer at det er riktig at et vern gir særskilt beskyttelse av sårbare naturtyper, men et område/en art er ikke tapt selv om det ikke vernes. Det vil fortsatt ligge til

grunn en forsvarlig forvaltning av kysten. Så det stemmer ikke at det utenfor verneområder er fres og null beskyttelse av viktige naturverdier. Videre presiserer Bærøe at det innkomne forslaget ikke er Sjømat Norges forslag. Sjømat Norge støtter vernealternativ B. Kommunens forslag er ikke begrunnet utelukkende i mulig fremtidig havbruksaktivitet, men i næring og annen aktivitet generelt. Kommunene ønsker råderett over egne arealer, og at det er viktig at de blir hørt i saken.

SABIMA:

Norith Echbo kommenterer at det hun er uenig i at det ikke er reell fare for tap av arter når det ikke vernes, og minner om at vi er midt inne i en naturkrise. Echbo viser til at det er en grunn for at man i FN diskuterer vern av 30% innen 2030. Vi kan ikke fortsette som før – da mister vi livsgrunnlaget vårt og evnen til å motstå klimaendringer. Echbo viser til at de marine verneområdene i stor grad er papirparker med lite reelt vern. De marine verneområdene havner i IUCN vernekategori 7. Alternativ C er et svært dårlig forslag til verneområde, og noe SABIMA er svært imot.

KS:

Steinar Norheim Storelv innleder med å gi ros for grundig utredning. Storelv viser til at det ble sagt at forslaget fra kommunene kom inn for seint i prosessen, men synes man bør snu på det og si at det var bra at forslaget fra kommunene kom så tidlig i prosessen, med henvisning til verneplanen for LoppHAVet. Storelv mener det har gitt oss mulighet til å utrede forslaget på en ordentlig måte. Storelv mener det er viktig signal i prosessen at man tar med kommunenes forslag i høringa, og at det kan komme reaksjoner dersom det pakkes bort. Storelv sier seg enig med Bærøe om at ikke alt trenger vernes for å tas vare på.

Bivdu:

Inge Arne Eriksen viser til at det henvises til det samiske næringsgrunnlaget, og spør hva man legger i dette. Åsmund Andersen svarer at både Statsforvalteren og konsultentselskapet som laget konsekvensutredningen har lagt til grunn at det samiske næringsgrunnlaget i forbindelse med marin verneplan er ensbetydende med kystnært fiskeri. Eriksen sier at samisk fiskeri også vil være i endring, på samme måte som tradisjonelt fiske.

Eriksen redegjør for at samisk næringsutøvelse har et særlig vern i nasjonal og internasjonal lovgivning. I denne sammenheng innebærer dette et vern av retten til fiske som materielt kulturgrunnlag, samt retten til å delta i beslutningstaking som berører dette fisket.

Eriksen mener at alternativ C er kommet sent inn i verneplanprosessen. I utgangspunktet er viktig å ta det med videre i prosessen for å sikre lokal medvirkning. På den andre sidene kan Eriksen ikke gå god for det faglige i alternativ C, ettersom en gjennom alternativ C ønsker å ta ut de mest produktive naturtypene som f.eks tareskog.

Norges Fiskarlag:

Mira Bolsøy Aasjord og Jan Henrik Sandberg trekker fram at det har vært en god prosess. De er enige i at et vern er positivt for fiskeriene så lenge det ikke stilles strengere krav til fiskeriene enn nå. Aasjord ønsker imidlertid lengre frist for avstemningen sånn at de kan sjekke ut holdningen hos lokallagene.

Fiskeridirektoratet:

Ann-Magnhild Solås trekker også fram at det har vært ryddig verneprosess og gir ros til utredningen. Solås sier at det er vanskelig å ta stilling til avstemningen siden fiskeridirektoratet både er forvaltningsmyndighet og høringsinstans. Hun trekker fram at hensynet til lokaldemokratiet også er en viktig faktor. Solås ønsker også mer tid til å vurdere stemmegivningen.

Statsforvalteren:

Mia Husdal sier at avstemningen ikke omhandler det å pakke bort det innkomne vernealternativet, men å vurdere om forslaget skal gi legitimitet som et realistisk vernealternativ. Det vil stemmes om det innkomne grensealternativet (alternativ C) skal innarbeides i høringsdokumentet på lik linje med alternativ A og B. Statsforvalteren prøver å kjøre en så transparent prosess som mulig. Dersom det blir til at det innkomne utredningsalternativet ikke skal innarbeides i høringsdokumentet, så vil det likevel følge høringen som et vedlegg.

Fristen for avstemningen ble satt til klokka 15:00 samme dag.

Husdal presiseres avslutningsvis at protokoll fra dagens møte sendes på høring med en frist for tilbakemelding. Her svarer bare de som har merknader. Deretter sendes den endelige protokollen ut. Det samme gjøres protokollen fra møtet 19.05.22. Da må alle de stemmeberettigede bekrefte godkjenning av begge protokollene med en epost.

Avstemming:

Avstemningen om grensealternativ C skal innarbeides i høringsdokumentet på lik linje med alternativ A og B. Resultatet ble som følger:

Mia Husdal (Statsforvalteren i Nordland)	Nei
Johan Arne Hansen (Fjordfiskeremda)	Nei
Inge Arne Eriksen (Bivdu)	Nei
Marit Bærøe (Sjømat Norge)	Ja
Steinar Norheim Storelv (KS)	Ja
Norith Eckbo (SABIMA)	Nei
Mira Bolsøy Aasjord (Norges fiskarlag)	Nei
Ann-Magnhild Solås (Fiskeridirektoratet, avd. Nord)	Blank stemme

Fem representanter stemte mot at grensealternativ C skulle innarbeides i høringsdokumentet på lik linje med alternativ A og B. To stemte for at grensealternativ C skulle innarbeides i høringsdokumentet.

Sjømat Norge påpekte at dersom grensealternativ C ikke skal innarbeides i høringsdokumentet må den følge høringen som vedlegg, slik at det kommer tydelig frem at kommunene har gitt et innspill til prosessen, og at dette er håndtert og utredet gjennom en faglig og god demokratisk prosess. KS krevde også at det i høringen må

komme tydelig frem at grensealternativ C var et forslag som de berørte kommuner fremmet og at forslaget følger som vedlegg.

Statsforvalteren kommer ikke til å innarbeide grensealternativ C i høringsdokumentet, men vil sørge for at det i høringsdokumentet kommer tydelig frem at alternativ C var et forslag fremmet av de berørte kommuner og at protokoll og tilleggsutredning følger som egne vedlegg.

.....
Ann-Magnhild Solås
(Fiskeridirektoratets
regionkontorer)

.....
Inge Arne Eriksen
(Bivdu)

.....
Marit Bærøe
(Sjømat Norge)

.....
Mira Bolsøy Aasjord
(Norges Fiskarlag)

.....
Norith Eckbo
(SABIMA)

.....
Steinar Storelv
(Kommunenenes Sentralforbund)

.....
Mia Husdal
(Statsforvalteren i Nordland)

.....
Johan Arne Hansen
(lokal samisk representant)